

*Максим Пеньков,
аспірант,
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя*

УДК 351.82

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Розкрито зміст понять «безпека», «фінансова безпека держави»; окреслено наукову дискусію щодо розуміння дефініцій сутності фінансової безпеки в контексті державного управління. Вказано на складність наукової категорії «фінансова безпека», розкрито її зміст і у широкому розумінні. Визначено особливості фінансової безпеки держави в сучасному світі. Виокремлено структурні складники фінансової безпеки держави: бюджетну безпеку, боргову безпеку, грошово-кредитну (монетарну) безпеку, валютну безпеку, інвестиційну безпеку, банківську безпеку та безпеку небанківського фінансового сектору (фінансову безпеку страхового та фондового ринків).

Підкреслюється, що вивчення проблеми фінансової безпеки держави має базуватися на науково-теоретичних підходах до розуміння основних безпекових концептів в їхньому широкому розумінні й особливостей історичного, соціально-економічного розвитку української держави – з одного боку й урахування прогресивного зарубіжного досвіду – з іншого.

Зазначається, що в сутність поняття «фінансова безпека» закладено її взаємозв'язок з національною безпекою країни в цілому, оскільки дефіцит фінансових ресурсів може призводити до недофінансування базових потреб у різних сферах життєдіяльності суспільства та уповільнення економічного розвитку. З'ясовано, що фінансова безпека є багаторівневою системою, створеною низкою чітко структурованих підсистем із логічним розвитком. Основою фінансової безпеки є в цілому стабільність фінансової системи на макроекономічному рівні.

Ключові слова: безпека, держава, державне управління, національна безпека країни, розвиток, структурні складники фінансової безпеки, управління фінансова безпека, фінансова система держави, фінансово-економічна політика держави.

Постановка проблеми. Прогресивний поступ будь-якої держави, її економічний розквіт, зміцнення безпекової політики залежать, зокрема, й від фінансової безпеки, без чого є неможливим вирішення важливих державно-управлінських завдань, збереження незалежності країни та розвиток усіх галузей і сфер суспільства, забезпечення гідного життя громадянина і держави загалом, кожної нації і цивілізації в цілому. Вивчення проблеми фінансової безпеки держави має базуватися на науково-теоретичних підходах до розуміння основних безпекових концептів в їхньому широкому розумінні й особливостей історичного, соціально-економічного розвитку української держави – з одного боку й урахування прогресивного зарубіжного досвіду – з іншого.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичне підґрунтя проблеми фінансової безпеки розроблено на засадах основних концептів наукових досліджень з безпекознавства, які в своїх роботах висвітлили дослідники з державного управління та економічних наук, зокрема О. Барановський [1] (методологія оцінки та механізми забезпечення фінансової безпеки; основи економічної та фінансової безпеки економічних агентів), О. Василик, С. Мочерний [3] (економічні аспекти фінансової безпеки), М. Єрмошенко [4], Н. Кравчук [7], В. Ліпкан [9], В. Мартинюк [10], В. Опарін [13] (фінансова система України), Ю. Сапачук [15] (фінансова безпека як складова сучасної фінансової політики), В. Предборський [14] (фінансова безпека в контексті економічної безпеки держави), А. Сухоруков [16; 17] (сучасні проблеми фінансової безпеки України), В. Шлемко й І. Зінько [19] (сутність і напрямки забезпечення економічної безпеки держави, зокрема фінансової безпеки) та ін.

Мета статті – розкрити зміст понять «безпека», «фінансова безпека держави» й окреслити наукову дискусію щодо розуміння дефініцій сутності фінансової безпеки в контексті державного управління.

Виклад основного матеріалу. Актуальність проблеми фінансової безпеки держави пояснюється «посиленим прагненням уряду кожної держави до досягнення безпечної міри фінансової складової, що так важливо в умовах складних трансформаційних процесів і глобалізаційних економічних дисбалансів» [8].

Фінансова безпека – складна економічна категорія, що характеризується розмаїттям трактувань щодо її економічного змісту та структурних складових. У переважній більшості випадків серед складових фінансової безпеки держави виділяють бюджетну безпеку, боргову безпеку, грошово-кредитну (монетарну) безпеку, валютну безпеку, інвестиційну безпеку, банківську безпеку та безпеку небанківського фінансового сектору (фінансову безпеку страхового та фондового ринків) [18].

Сам термін «безпека» (з грец. – «володіти ситуацією»), згідно з тлумаченнями в довідковій літературі, – це стан, коли будь-кому чи чому ніщо

не загрожує; в цьому контексті – «безпечний» означає «не небезпечний, не загрозовий, не шкідливий, а зберігаючий, вірний, надійний» [12].

Наразі безпека розглядається як «стан захищеності особи, суспільства, держави від зовнішніх і внутрішніх небезпек та загроз, що ґрунтується на діяльності людей, суспільства, держави, світової спільноти народів по виявленню (вивченню), попередженню, ослабленню, усуненню (ліквідації) та віддзеркаленню небезпек і загроз, здатних погубити їх, позбавити фундаментальних матеріальних та духовних цінностей, завдати неприйняттого (неприпустимого об'єктивно й суб'єктивно) збитку, закрити шлях для виживання і розвитку» [11, с. 8].

З погляду організаційної будови, фінансова система – це сукупність фінансових органів та інститутів, які управляють грошовими потоками [13, с. 88].

Дослідники (О. Марченко, Я. Пушак, І. Ревак) підкреслюють, що фінансова безпека держави має гарантувати виконання головних завдань фінансової системи країни, головними з яких є: а) мобілізація та акумуляція фінансових ресурсів; б) алокація фінансових ресурсів та контроль за їх ефективним використанням; в) забезпечення оптимального розподілу та перерозподілу ВВП [там само, с. 10].

На думку вчених [13] загалом, фінансова безпека держави – це:

- захищеність фінансових інтересів на усіх рівнях фінансових відносин;
- достатній рівень фінансової незалежності, стабільності та стійкості фінансової системи країни в умовах впливу на неї зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих чинників, що загрожують національним інтересам у фінансовій сфері;

- здатність фінансової системи держави забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та стале економічне зростання [13, с. 12].

Слід зазначити, що в науковому світі поняття «фінансова безпека» має різні дефініції, зокрема такі:

– важлива складова частина економічної безпеки держави, що базується на незалежності, ефективності та конкурентоспроможності фінансово-кредитної сфери України, яка відображається через систему критеріїв і показників її стану, що характеризують збалансованість фінансів, достатню ліквідність активів і наявність необхідних грошових та золотовалютних резервів, ступінь захищеності фінансових інтересів на усіх рівнях фінансових відносин, стан фінансових потоків в економіці, що характеризується збалансованістю і наявністю апробованих механізмів регулювання та саморегулювання (О. Барановський [2]);

– такий «стан фінансово-кредитної сфери держави, який характеризується збалансованістю й якістю системної сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників (загроз), здатністю цієї сфери забезпечувати захист національних фінансових інтересів, достатні обсяги фінансових ресурсів для усіх суб'єктів господарювання і населення, а в цілому – ефективне функціонування національної економічної системи і соціальний розвиток» (М. Єрмошенко [4, с. 33–34]);

– «надійна захищеність фінансової системи від внутрішніх та зовнішніх загроз» (О. Василик [3, с. 807]);

– «стабільний розвиток фінансової системи країни та її стійкість до потенційно негативного впливу зовнішніх і внутрішніх шоків. А основним критерієм фінансової безпеки є стабільний розвиток фінансової системи країни та усіх її ланок» (В. Геєць [6, с. 29]);

– стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання (І. Зінько, В. Шлемко [19, с. 20]).

– «захищеність держави у фінансовій сфері або такий стан бюджетної, податкової та грошово-кредитної систем, який гарантує спроможність держави ефективно формувати, зберігати від надмірного знецінення та раціонально

використовувати фінансові ресурси країни для забезпечення її соціально-економічного розвитку та обслуговування фінансових зобов'язань» (А. Сухоруков [17, с. 12]).

– важлива складова частина економічної безпеки індивіда, підприємництва, галузі господарського комплексу, сектору національної економіки, економічної системи, регіону, держави, суспільства (а отже, й національної безпеки), міждержавних економічних утворень і світового господарства загалом, що базується на незалежності, ефективності та конкурентоспроможності фінансово-кредитної сфери, яка відображається через систему критеріїв і показників її стану, що характеризують збалансованість фінансів, достатню ліквідність активів і наявність необхідних грошових, страхових та золотовалютних резервів; ступінь захищеності життєво важливих фінансових інтересів економічних агентів на усіх рівнях фінансових відносин; рівень забезпеченості громадянина, домашнього господарства, верств населення, підприємства, організації, установи, регіону, галузі, сектору економіки, економічної системи, ринку, держави, суспільства, міждержавних утворень, світового співтовариства фінансовими ресурсами, достатніми за обсягом та раціональними за структурою, для задоволення їхніх потреб і виконання їхніх зобов'язань; стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, бюджетної, податкової, розрахункової, інвестиційної, митно-тарифної, банківської, страхової та фондової систем, а також системи ціноутворення, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю відвернути зовнішню фінансову експансію, дефолт, забезпечити фінансову стійкість (стабільність), ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання; стан фінансових потоків в економіці, що характеризується збалансованістю і наявністю апробованих механізмів регулювання та саморегулювання; якість фінансових інструментів, послуг і технологій, що запобігає негативному впливу можливих прорахунків та прямих зловживань на фінансовий стан наявних і потенційних клієнтів фінансових установ і компаній, а також гарантує (у разі

потреби) повернення вкладених коштів; цілеспрямований комплекс заходів фінансової, монетарної, валютної, антиінфляційної, податкової, митної, бюджетної, інвестиційної, боргової і цінової політик для забезпечення стабільності фінансово-кредитної сфери та її цілісності, потреби суспільства у фінансових ресурсах для стійкого розширеного відтворення; уможливлення надмірної залежності національної економіки від іноземного спекулятивного капіталу й використання фінансово-кредитної сфери для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом; нейтралізації (мінімізації негативних наслідків) прояву фінансових криз, деструкції фінансових потоків; усебічного розвитку фінансових відносин та процесів; створення сприятливого ділового й інвестиційного клімату; суворого контролю за формуванням і розподілом фінансових ресурсів (О. Барановський [1, с. 258–259]);

– такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, що характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання (С. Козлов [5, с. 47]);

– важлива складова економічної безпеки, яка має прояв на усіх рівнях фінансових відносин (мікро-, мезо-, макро-, мегаекономічний рівні), й спрямована на захист життєво важливих фінансово-економічних інтересів особистості, домогосподарства, підприємства, організації, установи, галузі господарського комплексу, підсистем національної економіки, регіону, держави, економічної системи на рівні світового господарства через дослідження джерел зародження можливих небезпек і потенційних загроз, та вжиття необхідних цільових заходів щодо нейтралізації дестабілізуючих чинників й мінімізації / елімінації ендогенних й екзогенних загроз з метою досягнення фінансової незалежності, стабільності, забезпечення збалансованого розвитку фіскальної сфери, банківського та небанківського фінансового секторів, ефективного здійснення митної справи, реалізації обґрунтованих грошово-кредитної, антиінфляційної та валютної політики, здійснення

виваженої боргової політики, поліпшення інвестиційного клімату, зміцнення фінансового потенціалу реального сектору економіки, суб'єктів господарювання, домашніх господарств (О. Баранецька, Я. Зволяк, В. Мартинюк [10]).

Фінансова безпека держави – це ступінь захищеності фінансових інтересів держави, стан фінансової, грошово-кредитної, бюджетної, податкової, валютної, банківської, інвестиційної, митно-тарифної, розрахункової та фондової систем, що характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, спроможністю держави ефективно формувати та раціонально використовувати фінансові ресурси, достатні для задоволення її потреб, шляхом виконання зобов'язань і забезпечення соціально-економічного розвитку [18].

Як зазначає Ю. Сапачук, у сутність поняття «фінансова безпека» закладено її взаємозв'язок з національною безпекою країни в цілому, оскільки дефіцит фінансових ресурсів може призводити до недофінансування базових потреб у різних сферах життєдіяльності суспільства та уповільнення економічного розвитку [15, с. 261].

Загалом, на думку Н. Кравчук, трактування поняття фінансової безпеки держави відбувається за трьома основними аспектами: «1) з позицій ресурсно-функціонального підходу, фінансова безпека – це захищеність фінансових інтересів суб'єктів господарювання на усіх рівнях фінансових відносин; забезпеченість домашніх господарств, підприємств, організацій і установ, регіонів, галузей, секторів економіки, держави фінансовими ресурсами, достатніми для задоволення їх потреб і виконання існуючих зобов'язань; 2) з погляду статички, фінансова безпека – це такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової, інвестиційної, митно-тарифної і фондової систем, які характеризуються збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю попередити зовнішню фінансову експансію, забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи і економічне зростання; 3) у контексті нормативно-

правового регламентування фінансова безпека передбачає створення таких умов функціонування фінансової системи, при яких, по-перше, фактично виключена можливість спрямовувати фінансові потоки в незакріплені законодавчими нормативними актами сфери їх використання і, по-друге, до мінімуму знижена можливість зловживання фінансовими ресурсами» [7, с. 26].

Фінансова безпека є багаторівневою системою, створеною низкою чітко структурованих підсистем з логічним розвитком.

Більшість дослідників, серед яких – В. Мартинюк, Я. Зволяк, О. Баранецька [10], виокремлюють такі взаємопов'язані між собою складники фінансової безпеки держави, зокрема:

– бюджетна безпека (стан забезпечення платоспроможності держави з урахуванням балансу доходів і видатків державного та місцевих бюджетів, а також ефективності використання бюджетних коштів);

– податкова безпека (забезпечення держави оптимально необхідним відповідно до вимог проголошеної економічної доктрини обсягом податкових надходжень; визначається ефективністю податкової політики держави, побудованої на оптимальному поєднанні фіскальних інтересів держави та індивідуальних, корпоративних інтересів платників податків);

– банківська безпека (рівень фінансової стійкості банківських установ держави, що забезпечує захисту від негативних зовнішніх і внутрішніх факторів та реальних або можливих загроз);

– грошово-кредитна безпека (забезпечує стабільність грошової одиниці, доступність кредитних ресурсів і рівень інфляції, при якому можливе економічне зростання та підвищення доходів громадян);

– боргова безпека (рівень державної внутрішньої та зовнішньої заборгованості, достатній для вирішення нагальних соціально-економічних потреб, який дає змогу зберегти стійкість фінансової системи держави до внутрішніх і зовнішніх загроз, забезпечити відносну незалежність держави, зберігаючи при цьому економічну можливість країни здійснювати виплати на погашення основної суми і відсотків без загрози втратити суверенітет

одночасно підтримуючи належний рівень платоспроможності та кредитного рейтингу);

– безпека небанківського фінансового сектору (рівень розвитку страхового та фондового ринків, що уможлиблює задоволення фінансових потреб і послуг суспільства);

– інвестиційна безпека (досягнення рівня інвестицій, необхідного для оптимального задоволення поточних потреб національної економіки в капітальних вкладеннях за обсягом і структурою з урахуванням ефективного застосування і повернення інвестованих коштів, підтримання позитивного національного платіжного балансу й оптимального співвідношення між розмірами іноземних інвестицій у державу та вітчизняних – за кордон);

– валютна безпека (досягнення стану курсоутворення, що користується високою довірою суспільства до національної грошової одиниці, створює відповідні умови для поступального розвитку вітчизняної економіки, залучення в країну іноземних інвестицій, інтеграції України до світової економічної системи й максимально захищає від фінансово-валютних потрясінь на світових ринках).

Варто зауважити, що всі вищезазначені складники фінансової безпеки держави суттєво впливають на загальний рівень фінансової безпеки держави.

Індикаторами фінансової безпеки, на думку А. Сухорукова, є «дефіцит державного бюджету, обсяги боргів держави, рівень інфляції, рівень монетизації економіки, обсяг міжнародних резервів НБУ» [17, с. 50].

На думку дослідників В. Аллена, Г. Вуда [20, с. 54], основою фінансової безпеки є в цілому стабільність фінансової системи на макроекономічному рівні.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Отже, фінансова безпека передбачає:

– здатність фінансової системи держави забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та стале економічне зростання;

– захищеність фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин;
– певний рівень стійкості, незалежності, стабільності фінансової системи країни в умовах впливу на неї зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих чинників, що складають загрозу фінансовій безпеці.

Проблема фінансової безпеки держави тісно пов'язана з формуванням цілісної концепції державної фінансової політики загалом. Фінансова безпека є невід'ємним важливим складником національної безпеки держави. Фінансова безпека уможлиблює здатність держави здійснювати самостійну фінансово-економічну політику згідно з національними інтересами.

Список використаних джерел

1. Барановський О. І. Філософія безпеки : монографія у 2 т. Т. 1. Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. Київ : УБС НБУ, 2014. 831 с.
2. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні – методологія оцінки та механізми забезпечення. *НАН України*. 2004. URL: <http://www.gbv.de/dms/zbw/505608650.pdf>.
3. Василик О., Мочерний С. Фінансова безпека. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 1. Київ : Вид. центр «Академія», 2002. 952 с.
4. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. 309 с.
5. Козлов С. Банківська система: стан, особливості та взаємозв'язок із фінансовою безпекою. *Юридична газета*. 2005. № 10. С. 43–54.
6. Концепція економічної безпеки України. Ін-т екон. прогнозування ; кер. проекту В. М. Геєць. Київ : Логос, 1999. 56 с.
7. Кравчук Н. Я. Фінансова безпека : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Вектор, 2010. 277 с.
8. Ладюк О. Д. Фінансова безпека: характеристика складників. *Ефективна економіка* : ел. журнал. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5280>.
9. Ліпкан В. А. Національна безпека і національні інтереси України. Київ : КНТ, 2006. 68 с.
10. Мартинюк В., Зволяк Я., Баранецька О. Фінансова безпека : навч. посіб. Тернопіль : Вектор, 2016. 264 с.
11. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. посіб. Львів, 2020. 356 с.
12. Мойсенко І. П., Марченко О. М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства : навч. посіб. Львів, 2011. 380 с.
13. Опарін В. М. Фінансова система України : монографія. Київ : КНЕУ, 2005. 239 с.
14. Предборський В. А. Економічна безпека держави : монографія. Київ : Кондор, 2005. 391 с.
15. Сапачук Ю.М. Фінансова безпека – складова сучасної фінансової політики. *Теоретичні та прикладні питання економіки* : збірник наукових праць ВПЦ «Київський університет». 2010. Випуск 23. С. 257–265.
16. Сухоруков А. І. Проблеми фінансової безпеки України : монографія. Київ : НІПМБ, 2005. 140 с.
17. Сухоруков А. Сучасні проблеми фінансової безпеки України. Київ : НІПМБ, 2004. 117 с.

18. Фінансова безпека держави у системі економічної безпеки. URL: https://pidru4niki.com/15931106/finansy/finansova_bezpeka_derzhavi.
19. Шлемко В. Т., Зінько І. Ф. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення. Київ : НІСД. 1997. 144 с.
20. Allen W. and Wood G. Defining and achieving financial stability. *Journal of Financial Stability*. 2006. Vol. 2(2). P. 52–72.

References

1. Baranovskyj, O.I. (2014). *Filosofiiia bezpeky [The philosophy of security]*. Kyiv: UBS NBU [in Ukraine].
2. Baranovskyj, O.I. (2004). *Finansova bezpeka v Ukrayini – metodologiya otsinki ta mehanizmi zabezpechennya [Financial security in Ukraine – assessment methodology and mechanisms to ensure]*. *NAN Ukraine*. URL: <http://www.gbv.de/dms/zbw/505608650.pdf>.<http://www.gbv.de/dms/zbw/505608650.pdf> [in Ukraine].
3. Vasylyk, O., Mochernyi, S. (2002). *Finansova bezpeka. Ekonomichna entsyklopediia [Financial security. Economic encyclopedia]: u 3 t. T. 1.* Kyiv: Vyd. tsentr «Akademiia» [in Ukraine].
4. Ermoshenko, M.M. (2001). *Finansova bezpeka derzhavy [Financial security of state]*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukraine].
5. Kozlov, S. (2005). *Bankivska systema: stan, osoblyvosti ta vzaiemozviazok iz finansovoiu bezpekoiu. Yurydychna hazeta, 10, 43–54* [in Ukraine].
6. *Kontsepsiia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy (1999)*. In-t ekon. prohnozuvannia; V.M. Heiets (Ed.). Kyiv: Lohos [in Ukraine].
7. Kravchuk, N.Ya. (2010). *Finansova bezpeka [Financial security]*. Ternopil: Vector [in Ukraine].
8. Ladiuk, O.D. (2016). *Finansova bezpeka: kharakterystyka skladnykiv [Financial security: characteristics of components]*. *Efektivna ekonomika: elektronnyi zhurnal, 11*. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5280> [in Ukraine].
9. Lipkan, V.A. (2006). *Natsionalna bezpeka i natsionalni interesy Ukrainy [National security and national interests of Ukraine]*. Kyiv: KNT [in Ukraine].
10. Martyniuk, V., Zvoliak, Y., Baranetska, O. (2016). *Finansova bezpeka [Financial security]*. Ternopil: Vector [in Ukraine].
11. Marchenko O.M., Pushak Ya.Ya., Revak I.O. (2020). *Finansova bezpeka derzhavy [Financial security of the state]: navch. posibnyk*. Lviv [in Ukraine].
12. Moisienko, I.P., Marchenko O.M. (2011). *Upravlinnia finansovo-ekonomichnoiu bezpekoiu pidpriemstva [Management of financial and economic security of the enterprise]: navch. posibnyk*. Lviv [in Ukraine].
13. Oparin, V.M. (2005). *Finansova systema Ukrainy [Financial system of Ukraine]: monohrafiia*. Kyiv: KNEU [in Ukraine].
14. Predborskyi, V.A. (2005). *Ekonomichna bezpeka derzhavy [Economic security of the state]*. Kyiv: Kondor [in Ukraine].
15. Sapachuk, Yu.M. (2010). *Finansova bezpeka – skladova suchasnoi finansovoi polityky [Financial security is a component of modern financial policy]*. *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky: zbirnyk naukovykh prats VPTs «Kyivskiy universytet», vypusk 23, 257–265* [in Ukraine].
16. Sukhorukov, A.I. (2005). *Problemy finansovoi bezpeky Ukrainy [Issues of financial security of Ukraine]*. Kyiv: NIPMB [in Ukraine].
17. Sukhorukov, A. (2004). *Suchasni problemy finansovoi bezpeky Ukrainy [Modern problems of financial security of Ukraine]*. Kyiv: NIPMB [in Ukraine].
18. *Finansova bezpeka derzhavy u systemi ekonomichnoi bezpeky [Financial security of the state in the system of economic security]*. URL: https://pidru4niki.com/15931106/finansy/finansova_bezpeka_derzhavi [in Ukraine].

19. Shlemko, V.T., Zinko I.F. (1997). Ekonomichna bezpeka Ukrainy: sutnist i napriamky zabezpechennia [Economic security of Ukraine: essence and directions of provision]. Kyiv: NISD [in Ukraine].

20. Allen, W., Wood, G. (2006). Defining and achieving financial stability. *Journal of Financial Stability*, 2(2), 52–72.

Maksym Penkov,
graduate student,
Classical private university, Zaporizhzhia

Theoretical aspects of state policy in the sphere of financial security of Ukraine

The article reveals the meaning of the concepts "security", "financial security of the state"; the scientific discussion regarding the understanding of the definitions of the essence of financial security in the context of public administration is outlined. The complexity of the scientific category "financial security" is pointed out, its meaning in a broad sense is revealed. The peculiarities of the financial security of the state in the modern world are determined. The structural components of the financial security of the state are singled out: budget security, debt security, monetary security, currency security, investment security, banking security, and security of the non-banking financial sector (financial security of insurance and stock markets).

It is emphasized that the study of the problem of financial security of the state should be based on scientific and theoretical approaches to the understanding of the main security concepts in their broad sense and the peculiarities of the historical, socio-economic development of the Ukrainian state - on the one hand, and taking into account progressive foreign experience - on the other.

It is noted that the essence of the concept of "financial security" includes its relationship with the national security of the country as a whole, since a shortage of financial resources can lead to underfunding of basic needs in various spheres of society's life and slow down economic development.

Emphasis is placed on the fact that financial security is an integral and important component of the state's national security. Financial security enables the state's ability to implement an independent financial and economic policy in accordance with national interests. The problem of state financial security is closely related to the formation of a holistic concept of state financial policy in general. It was found that financial security is a multi-level system created by a number of clearly structured subsystems with logical development. The basis of financial security is the overall stability of the financial system at the macroeconomic level.

Key words: security, state, state administration, national security of the country, development, structural components of financial security, financial security management, financial system of the state, financial and economic policy of the state.

Надійшла до редколегії 22.05.2021 р.